

GEDETAILEERDE INHOUD

VOORWOORD	XXIII
DANKWOORD	XXVII
LEXICON	XXXI
LIJST VAN VERKORT WEERGEGEVEN REGELGEVING	XXXIII
INLEIDING	1
Hoofdstuk 1. Onderzoeksopzet	1
Afdeling 1. Probleem- en vraagstelling	1
Enkele voorbeelden vooraf Belangenposities Nietigheidsregeling als evenwichtsoefening. Bijzondere problemen bij nietigheid van vennootschapsbesluiten Beperking van het onderzoeksvoorwerp tot bestuursbesluiten Van belangenposities naar onderzoeksvraag en deelaspecten	
Afdeling 2. Verdere precisering van het onderzoeksvoorwerp	7
Nietigheid van <i>bestuursbesluiten</i> <i>Nietigheid</i> van bestuursbesluiten. Op-schorting Nietigheidsgronden ? Vennootschap of vennootschap- <i>rechtspersoon</i> ?	
Afdeling 3. Methode en plan	10
§ 1. Een aan rechtsvergelijking ontsproten functionele benadering	10
Verwondering die leidt tot functionele benadering Externe rechtsvergelijking Interne rechtsvergelijking. Privaat- en publiek recht	
§ 2. Plan van het onderzoek	13
Hoofdstuk 2. Nietigheid als performante en drastische sanctie	15
Afdeling 1. Burgerrechtelijke eigenschappen van de nietigheidssanctie	15
Sanctionerend karakter Burgerrechtelijke gevolgen van de nietigheid Nietigheid vereist een rechterlijke uitspraak	
Afdeling 2. Nietigheid van bestuursbesluiten	21
Nietigheid als sanctie. Interne en externe dimensie, en typologie van bestuursbesluiten Rechterlijke tussenkomst vereist	

Hoofdstuk 3. Regels voor nietigheid van bestuursbesluiten	23
Afdeling 1. Afwezigheid van regels in het Wetboek, op belangenconflicten na	23
Enkel een algemene regeling voor aandeelhoudersbesluiten : waarom ? Bijzondere nietigheidssanctie bij belangenconflicten Algemene mogelijkheid tot nietigverklaring van bestuursbesluiten	
Afdeling 2. Verhouding tussen de regels voor nietigheid van aandeelhoudersbesluiten en de nietigheid van bestuursbesluiten	29
Analogische toepassing op bestuursbesluiten Verleidelijke analogie Voorkeur voor een genuanceerde opvatting... ... met ruimte voor inspiratie	
DEEL I. BESTUURSBESLUITEN EN HUN JURIDISCHE ERKENNING	39
Hoofdstuk 1. Inleiding	39
Het begrip rechtshandeling als onderscheidingscriterium. Besluit vs. beslissing Nederlandse twijfel : de WOR “ <i>Sprankje</i> ” rechtsgevolg Steriel geflirt met onbestaanbaarheid Voorgestelde aanpak : functie van verzelfstandiging	
Hoofdstuk 2. Verzelfstandiging van bestuursbesluiten	46
Afdeling 1. Kwalificatie van een besluit als eenzijdige rechtshandeling en haar relevantie	46
Vennootschapsbesluiten als eenzijdige rechtshandelingen Relevantie van de kwalificatie als eenzijdige rechtshandeling	
Afdeling 2. Loskoppeling besluit en meerhoofdige besluitvorming	48
Besluit vs. beraadslaging. Een- en meerhoofdige organen Verklaring van de impliciete nadruk op meerhoofdigheid	
Afdeling 3. Functie van de juridische verzelfstandiging van bestuursbesluiten	52
§ 1. Bijzonder bestuursregime voor vennootschappen-rechtspersonen	52
<i>Collective action problem</i> , <i>agency</i> problemen en <i>agency</i> kosten Functionele verzelfstandiging in een ruimere context : rechtshandhaving om bijzonder bestuursregime in toom te houden Andere <i>stakeholders</i>	

§ 2. Functionele verzelfstandiging : meerwaarde van nietigheidsvordering tegen bestuursbesluiten	56
1. Nietigheid als het meest passende rechtsherstel.	56
Aanvechting ‘buiten’ contract Herstel van schade buiten contract : in specifieke vorm of bij equivalent Rechtshandeling als onrechtmatige toestand : nietigheid vs. schadevergoeding Nietigheid van bestuursbesluiten vs. schadevergoeding Nietigheid van bestuursbesluiten vs. niet-tegenwerpelijkheid Besluit : verzelfstandiging als bestuursbesluiten creëert mogelijkheid voor meest passende herstel	
2. Verhouding van de nietigheidsvordering tot bestuurdersaansprakelijkheid	62
Aansprakelijkheids- en nietigheidsvorderingen Verenigd Koninkrijk : geen verbinding van remedies aan bijzondere vorderingen Specifieke meerwaarde van de nietigheidsvordering voor het Belgisch vennootschapsrecht	
3. Burgerlijk recht is onvoldoende voor bestuursbesluiten met externe werking	64
A. Inleiding van de vraagstelling en beantwoording vanuit relativiteitsregel	64
Vraag voor bestuursbesluiten met externe werking Beantwoording van de vraag voor aandeelhouders/vennoten Relativiteitsregel	
B. Burgerrechtelijke rechtsgangen voor aandeelhouders/vennoten als ‘derden’	67
Derdenbeding Zijdelingse vordering Pauliaanse vordering Derde-medeplichtigheid aan andermans contractbreuk Absolute nietigheid	
§ 3. Intradisciplinaire parallel : verzelfstandiging en rechtsherstel in het administratief recht	74
1. Gelijkaardig spanningsveld	74
2. Belang van (eigen) rechtshandhaving	75
Vernietigingscontentieux : eenzelfde meerwaarde... ... maar geprononceerder aanwezig	
3. Afscheidbare administratieve rechtshandelingen	76
Hoofdstuk 3. Twee conclusies en hun gevolgen	79
Afdeling 1. Een functionele verzelfstandiging van bestuursbesluiten	79
Afdeling 2. Conclusies op basis van de functie	80
§ 1. Eerste conclusie : verzelfstandiging maakt aanvechtbaarheid mogelijk, zodat te veel terughoudendheid nefast is	80
Geen terughoudendheid bij erkenning van bestuursbesluiten Gevolgen voor positieve beslissingen Gevolgen voor negatieve beslissingen	
§ 2. Tweede conclusie : functioneel karakter van de verzelfstandiging duidt verschil met natuurlijke personen	86
Verskil natuurlijke persoon en vennootschap(-rechtspersoon)	

1. Gevolgen van de tweede conclusie	86
A. Besluitvorming hoeft niet formeel aanwezig te zijn.	86
De verzelfstandiging van het bestuursbesluit : ook indien geen formele besluitvorming Vertegenwoordiger zonder beslissingsbevoegdheid	
B. Eenpersoons-BVBA als illustratie	90
C. Vennootschappen zonder rechtspersoonlijkheid.	90
2. Poging tot omschrijving van het begrip ‘bestuursbesluit’	91
§ 3. Afsluitende opmerkingen	92
Onderscheid met belangenconflictprocedure Kritiek : ruime aanvechtbaar- heid en rechtsonzekerheid Onderscheid met aandeelhoudersbesluiten ?	
DEEL II. GEVOLGEN VAN DE NIETIGVERKLARING VAN BESTUURS- BESLUITEN VOOR DE OP BASIS VAN DIE BESLUITEN VERRICHTTE RECHTSHANDELINGEN.	95
Hoofdstuk 1. Inleiding	95
Probleem en afbakening (bestuursbesluiten met externe werking) ‘Derde- wederpartij’ Specifieke regel voor aandeelhoudersbesluiten : art. 180 W.Venn. Structuur	
Hoofdstuk 2. De regel voor aandeelhoudersbesluiten : art. 180 W.Venn.	97
Afdeling 1. Rechtskracht van het nietigheidsvonnis.	97
§ 1. Absolute rechtskracht van de rechterlijke nietigverklaring van een aandeelhoudersbesluit	97
Aanvankelijk betwiste rechtskracht van de nietigverklaring van (aandeel- houders)besluiten Cassatiearresten van april 1966 Wetgevend ingrijpen Bekendmakingsverplichting Relatief gezag van gewijsde van een afwij- zende uitspraak	
§ 2. Bestuursbesluiten	102
Absolute rechtskracht onnodig om nietigheidsgevolgen te schragen Niettemin wetgevend optreden welkom	
Afdeling 2. Van het cassatiearrest van 5 juli 1878 tot art. 180 W.Venn.	105
De codificatie van een breed gedeelde consensus Cass. 5 juli 1878 en rechtsgeleerde opvattingen over derdenbescherming Groot Ontwerp Wet van 29 juni 1993 Band met het verplichte karakter van de nietigheid Ironische slotsom	
Afdeling 3. Voorwaarden voor de toepassing van art. 180 W.Venn.	111
§ 1. Verworven rechten, en goede trouw	112
Verworven rechten Goede trouw Mogelijke afbreuk volstaat	
§ 2. Procedure	114
Vereiste van rechterlijke verklaring, maar facultatief Bewijslast	
§ 3. Schadevergoeding	116

Afdeling 4. Rechtsvergelijkende aantekeningen	116
§ 1. Nederland	116
Inleiding	
1. Gelijkenissen : factoren van de bescherming	117
Toepassingsgebied “Kende noch behoefde te kennen”	
2. Verschilpunt : aard van de bescherming	118
Bescherming als regel Verhouding met vertegenwoordigingsregels Art. 2:16, tweede lid NBW en het enquêterecht ?	
§ 2. Verenigd Koninkrijk	120
<i>Indoor management rule</i> Ingehaald door vertegenwoordigingsregels	
 Afdeling 5. Art. 180 W.Venn. en de nietigverklaring van bestuurs- besluiten : een voorlopig besluit ?	 122
 Hoofdstuk 3. Nietigheid en vertegenwoordigingsregels	 123
 Afdeling 1. Bestuurlijke besluitvorming en haar uitvoering : typologie	 123
Besluitvorming en (besluit)uitvoering (of vertegenwoordiging) Eerste type : bestuursbesluiten waarbij besluitvorming en besluituitvoering gescheiden zijn Tweede type : bestuursbesluiten waarbij besluitvorming en uitvoering samenvallen Derde type : bestuursbesluit dat wordt meegedeeld	
 Afdeling 2. Nietigheid van bestuursbesluiten : een kwestie van vertegenwoordigingsmacht	 130
Probleem van toerekening van de uitvoeringshandeling Bevoegdheid vs. macht Macht en bevoegdheid moeten steeds worden onderscheiden Ver- fijning van de vraagstelling a.d.h.v. dat onderscheid	
 Afdeling 3. Wijze van aanpak en onderzoekshypothese	 134
Situatie van ‘gemeen recht’ Hypothetische overbodigheid van art. 180 W.Venn.	
 Hoofdstuk 4. Antwoord naar gemeen recht	 135
 Afdeling 1. Bestuursbesluit en uitvoeringshandeling zijn gescheiden (eerste type)	 135
§ 1. Nietigheid en bevoegdheid : een verder onderscheid	135
§ 2. Onbevoegdheid die niet bestaat zonder nietigverklaring van het bestuursbesluit	137
1. Schijnvertegenwoordiging veronderstelt rechtmatig vertrouwen van de derde-wederpartij	137
Voorwaarden voor de toepassing van schijnvertegenwoordiging Recht- matig vertrouwen en onderzoeksplicht	

2. Automatische schijnvertegenwoordiging bij nietigverklaring van bestuursbesluiten	139
Vertegenwoordiging van vennootschappen in het algemeen : problematische noodzaak Nietigverklaring van bestuursbesluiten met externe werking in het bijzonder : geen onderzoekslast Principe en restrictieve uitzondering	
3. Weerlegging van de schijnvertegenwoordiging : derde-medeplichtigheid.	144
Rechtsbasis van en voorwaarden voor derde-medeplichtigheid aan andermans contractbreuk Bescherming tegen de nietigheid van het bestuursbesluit en derde-medeplichtigheid Toepassing van de derde-medeplichtigheid Rechtsherstel in geval van derde-medeplichtigheid Aansprakelijkheid van de vertegenwoordiger	
§ 3. Onbevoegdheid die ook bestaat zonder nietigverklaring van het bestuursbesluit.	153
Nietigheid in beginsel tegenwerpelijk Schijnvertegenwoordiging mogelijk	
Afdeling 2. Bestuursbesluit en uitvoeringshandeling vallen samen (tweede type).	154
Antwoord moet hetzelfde zijn Afwijzing andersluidende strekking in Nederlandse rechtsleer Toepassing	
Afdeling 3. Eenvoudige mededeling van bestuursbesluiten (derde type)	157
Afdeling 4. Verrichtingen met institutioneel betrokkenen	158
Reden tot twijfel ? Institutioneel betrokkene treedt op als <i>outsider</i> Institutioneel betrokkene treedt op als <i>insider</i> . Aandeelhouders/vennoten Institutioneel betrokkene treedt op als <i>insider</i> . Vennootschapsmandatarissen	
Afdeling 5. Tussenbesluit voor antwoord naar gemeen recht	162
Hoofdstuk 5. Toepassing op diverse rechtsvormen	163
Afdeling 1. Gevolgen van de nietigverklaring van een bestuursbesluit voor derden in vennootschappen zonder rechtspersoonlijkheid	163
Afdeling 2. Gevolgen van de nietigverklaring van een bestuursbesluit voor derden bij uitvoering door organiek vertegenwoordiger in vennootschappen-rechtspersonen in het algemeen	164
§ 1. Regel van art. 76, eerste lid W.Venn. en nietigverklaring van bestuursbesluiten.	164

§ 2. Onbevoegdheid die niet bestaat zonder nietigverklaring van het bestuursbesluit.	165
Algemene regel Institutionele betrokkenen als <i>outsiders</i> . Geen wijziging van de regel Ook (kandidaat-)aandeelhouders/vennoten als zodanig genieten de regel. Aandelenoverdracht, toetreding en uittreding in een CV als voorbeeld Uitzondering voor vennootschapsmandatarissen, in die hoedanigheid. Verdeling van remuneratie als voorbeeld	
§ 3. Onbevoegdheid die ook bestaat zonder nietigverklaring van het bestuursbesluit.	168
Regelmatig bekendgemaakte beperkingen Schijnvertegenwoordiging ? Niet-bekendmaking Institutioneel betrokkenen en art. 76, eerste lid W.Venn. Wettelijke beperkingen	

Afdeling 3. Gevolgen van de nietigverklaring van een bestuursbesluit voor derden bij uitvoering door organiek vertegenwoordiger in <i>Prokuraven</i>nootschappen	173
§ 1. Belang van bekendmaking nog verder teruggeschoefd	173
§ 2. Onbevoegdheid die niet bestaat zonder nietigverklaring van het bestuursbesluit.	174
1. Nietigheid in de regel niet tegenwerpelijk	174
Betekenis van <i>Prokura</i> voor nietigverklaring van bestuursbesluiten Bevestiging in cassatierechtspraak ?	
2. Nuancering ten aanzien van derden te kwader trouw	177
Algemene uitzondering : derde-medeplichtigheid Toepassing op nietigheid van bestuursbesluiten	
3. Verrichtingen met institutioneel betrokkenen.	180
A. Institutioneel betrokkene treedt op als outsider	180
B. Institutioneel betrokkene treedt op als insider. Aandeelhouders/vennoten	180
a. Principe	180
<i>Prokura</i> en (kandidaat-)aandeelhouders/vennoten Toch bescherming	
b. Illustratie a.d.h.v. concrete verrichtingen	183
Aanwending van het toegestane kapitaal als voorbeeld Goedkeuring van aandelenoverdracht als voorbeeld Sporadische wetgevende articulatie van bescherming aandeelhouders/vennoten : dividenduitkering en verkrijging van eigen aandelen	
C. Institutioneel betrokkene treedt op als insider. Vennootschapsmandatarissen	190
Benoeming en coöptatie van vennootschapsmandatarissen (NV en Comm. VA) Regeling van statuut van leden van dagelijks bestuur of directiecomité (NV en Comm.VA) Verdeling van remuneratie (verwijzing)	

§ 3. Onbevoegdheid die ook bestaat zonder nietigverklaring van het bestuursbesluit.	193
1. Andere dan wettelijke beperkingen aan de vertegenwoordigingsbevoegdheid	193
Herhaling regel en uitzondering Gereduceerde uitzondering voor doeloverschrijdende besluiten <i>Quid</i> CVBA ? <i>Quid</i> kandidaat- overnemer bij goedkeuringsclausule ?	
2. Wettelijke beperkingen aan de vertegenwoordigingsbevoegdheid	197
Tegenwerpelijkheid van wettelijke beperkingen. Verschil met andere vennootschappen-rechtspersonen Problematiek van de wettelijke beperking	
A. Voorwaardelijke bevoegdheid van het bestuursorgaan	199
Klassieke onenigheid in de Nederlandse rechtsleer Aansluiting bij HELLEMANS Ruimte voor schijnvertegenwoordiging ? Wetgevende afwijkingen. Aanbeveling <i>de lege ferenda</i>	
B. Winstoogmerk	203
Winstoogmerk als wettelijke beperking Contrast met interne werking van vennootschapsbelang noopt tot afschaffing van het winstoogmerk als gedragsnorm Vergelijking met bescherming bij dividenduitkering. Uitkering als handeling om niet	
§ 4. Belangenconflicten (verwijzing)	210
Afdeling 4. Gevolgen van de nietigverklaring van een bestuursbesluit voor derden bij uitvoering door conventioneel vertegenwoordiger in vennootschappen-rechtspersonen.	210
Toepassing gemeen lastgevingsrecht Nietigheid van het bestuursbesluit Nietigheid van de lastgeving	
Hoofdstuk 6. Bestuursbesluiten met interne werking	213
Inleiding Intern bestuursbesluit dat extern besluit voorbereidt Zetelverplaatsing	
Hoofdstuk 7. Besluit bij Deel II	215
Van beschermingsvraag naar onderzoekshypothese Beantwoording van de hypothese Besluit over de noodzaak van een overeenkomstige toepassing van art. 180 W.Venn. <i>Quid</i> aandeelhoudersbesluiten ? Schematische weergave van de bescherming van de derde-wederpartij (<i>outsiders</i>), op basis van de vertegenwoordigingsregels, tegen de nietigheid van bestuursbesluiten	

DEEL III. RECHTSTOEGANG EN VORDERINGS- GERECHTIGDHEID	223
Hoofdstuk 1. Inleiding	223
Afdeling 1. Art. 178, eerste lid W.Venn. : wetsgeschiedenis en achtergrond ..	223
Nieuw in 1993 Geplukt uit de fusie- en splitsingsbepalingen	
Afdeling 2. Toepassing op bestuursbesluiten ?	226
Hoofdstuk 2. De vereiste van art. 178, eerste lid W.Venn. : “elke belang- hebbende”	227
Afdeling 1. Klassieke interpretatie en <i>summa divisio</i>	227
Art. 178, eerste lid W.Venn. als herhaling of bevestiging van art. 17-18 Ger.W. De burgerrechtelijke <i>summa divisio</i> tussen relatieve en absolute nie- tigheden en art. 178, eerste lid W.Venn. : verschillende visies	
Afdeling 2. Categorieën van belanghebbenden	231
Relativiteit van de <i>summa divisio</i> : quasi-automatisme wat betreft erkenning belang in hoofde van aandeelhouders/vennoten Bestuursleden De vennoot- schap-rechtspersoon zelf Meer terughoudendheid om <i>outsiders</i> als belang- hebbende te erkennen. Conflicterende uitspraken	
Afdeling 3. Art. 178, eerste lid W.Venn. kritisch tegen het licht gehouden ..	237
Een relatief onbelangrijke regel Geen afweging tegenover burgerrechtelijke vorderingsmogelijkheden Besluit over overeenkomstige toepassing	
Hoofdstuk 3. Bijzonder regime voor belangenconflicten	239
Bijzondere mogelijkheid tot nietigverklaring Beslissingen of verrichtin- gen Vorderingsmogelijkheid voorbehouden aan de vennootschap Vereiste van kennis in hoofde van de derde-wederpartij Tegenpartij bij nietigheids- vordering Vooruitwijzing	
Hoofdstuk 4. Vergelijking met Engels en Nederlands vennootschapsrecht ..	245
Opzet van de rechtsvergelijking	
Afdeling 1. Verenigd Koninkrijk	245
§ 1. Vorderingsmogelijkheden voor aandeelhouders	245
Geen bijzondere vordering voor nietigverklaring als remedie bij gebrek- kige bestuursbesluiten Onderscheid tussen vennootschaps- en persoonlijke schade Afgeleide vorderingen Persoonlijke vorderingen, i.h.b. de <i>unfair</i> <i>prejudice petition</i>	

§ 2. Vorderingsmogelijkheid voor <i>outsiders</i>	250
Afwezigheid van vorderingsmogelijkheid voor <i>outsiders</i> , i.h.b. s172(1) CA 2006 Nakende insolventie (s172(3) CA 2006) Aandeelhouders voor <i>outsider rights</i>	
§ 3. Rechtsvergelijkende synthese	253
Afdeling 2. Nederland	253
Veelheid aan rechtsgangen	
§ 1. Algemene ongeldigheidsregeling voor bestuursbesluiten (art. 2:14-16 NBW)	254
Nietigheid en vernietigbaarheid, en de vorderingsmogelijkheid Vernietigbaarheid en redelijk belang : uitlegging en verhouding met burgerlijk procesrecht	
§ 2. Vernietiging op enquêteverzoek (art. 2:356 NBW)	261
Een procedure met tanden, in twee fasen Enquêtegerechtigden	
§ 3. Wet op de ondernemingsraden (art. 26-27 WOR)	263
Vorderingsmogelijkheid tegen ‘ondernemersbesluiten’ Vorderingsmogelijkheid voor de ondernemingsraad	
§ 4. Rechtsvergelijkende synthese	265
Hoofdstuk 5. Verfijning van de vraagstelling op basis van de gebreken van art. 178, eerste lid W.Venn., de rechtsvergelijkende aantekeningen en het onderscheid tussen rechtstoegang en vorderingsgerechtigdheid	266
Afdeling 1. De verschillende gedaanten van het belang	266
Procesrechtelijk vs. materieelrechtelijk belang, en de relevantie van het onderscheid Juiste kwalificatie van het onderscheid tussen relatieve en absolute nietigheden : aanspraakgerechtigdheid (p.m.)	
Afdeling 2. Elementen van de beantwoording	269
Afweging tegenover burgerrechtelijke vorderingsmogelijkheden Toevoegingen vanuit de rechtsvergelijking Drie deelvragen Opnieuw uitbreiding naar vennootschappen met/zonder rechtspersoonlijkheid. Verweerder op nietigheidsvordering	
Hoofdstuk 6. Vorderingsmogelijkheid en herstel van vennootschapsschade ..	270
Afdeling 1. Vorderingsrecht ter zake van herstel van vennootschapsschade ..	271
§ 1. Regel : enkel de vennootschap is vorderingsgerechtigd	271
Aandeelhouders/vennoten hebben geen zelfstandig vorderingsrecht voor vennootschapsschade Vennootschappen met of zonder rechtspersoonlijkheid Materieelrechtelijke vraag	
§ 2. Ratio van de regel	274
Opzet Meervoudig herstel vermijden Bijzonder bestuursregime Voorrang van vennootschapsschuldeisers	

Afdeling 2. Nietigverklaring van bestuursbesluiten en vennootschaps- schade : de vorderingsmogelijkheid getoetst	279
§ 1. Nietigheid	279
1. Relevantie van de vraagstelling en buitenlandse voorbeelden	279
Nietigverklaring van besluitvorming als herstel van vennootschapsschade Implicaties voor de vorderingsmogelijkheid van aandeelhouders/venno- ten ? Duitsland (en in mindere mate Italië) als voorbeeld	
2. Toetsing van de nietigheidssanctie aan de drieledige ratio	284
Nietigverklaring werkt <i>erga omnes</i> De drieledige ratio getoetst Besluit	
§ 2. Vervangende of aanvullende schadevergoeding	286
Nietigheid als onvolledig herstel. Schadevergoeding Schadevergoedings- vordering en nietigheidsvordering verschillen Uitzondering bij afwen- ding van bevoegdheid ? Besluit over vervangende en aanvullende schadever- goeding	
Afdeling 3. Opmerkingen ter zake van vennootschapsschuldeisers	291
Nietigheid, schadevergoeding en vennootschapsschade Precisering van de vraagstelling Hebben schuldeisers een zelfstandig vorderingsrecht voor afgeleide schade ? Besluit over het vorderingsrecht van schuldeisers voor afgeleide schade	
Hoofdstuk 7. Vorderingsmogelijkheid en vertegenwoordigingsregels	298
Inleiding Twee aspecten	
Afdeling 1. Ongegrondheid van de nietigheidsvordering tegen bestuurs- besluiten wegens uitblijvend resultaat door toepassing van de vertegen- woordigingsregels	299
§ 1. Kwade trouw van de derde-wederpartij als gegrondheidsvoorwaarde voor een nietigheidsvordering tegen bestuursbesluiten met externe werking	299
Relevantie van de vertegenwoordigingsregels Kwade trouw als (gegrond- heids)voorwaarde. Band met materieelrechtelijk belang Kwade trouw Derde-wederpartij in het geding	
§ 2. Verdere argumentatie van de stelling	304
Opvallende stelling, ondanks precedenten Geen drastische beperking van vorderingsmogelijkheden tegen bestuurders/zaakvoerders Verplicht ka- rakter van de nietigheid overtuigt evenmin <i>Quid</i> indien meerdere derde- wederpartijen ?	
§ 3. Besluit	308

Afdeling 2. Nietigheidsvordering door de derde-wederpartij	308
§ 1. Kan de derde-wederpartij zich beroepen op de onbevoegdheid van de vertegenwoordiger ?	308
Gemeen recht Vertegenwoordiging van vennootschappen <i>Prokuraven</i> -vennootschappen : geen twijfel over actieve keerzijde aan niet-tegenwerpelij- heid Andere vennootschappen-rechtspersonen : art. 76, tweede lid W.Venn.	
§ 2. Onbevoegdheid en nietigheid	313
Geen mogelijkheid voor derde-wederpartij om onbevoegdheid uit nietigheid af te leiden Geen onderscheid tussen meerzijdige en eenzijdige rechtshandelingen. Proceehandelingen Afwijzing van de Nederlandse uitzondering van misbruik van bevoegdheid	
§ 3. Nietigheidsvordering door de derde-wederpartij	316
Geen rechtstoegang voor de derde-wederpartij Ook bij kwade trouw Externe rechtshandeling, niet besluit	
§ 4. Verrichtingen met institutioneel betrokkenen	318
Institutioneel betrokkene-wederpartij treedt op als <i>outsider</i> Institutioneel betrokkene-wederpartij treedt op als (kandidaat-) <i>insider</i> . (Kandidaat-)aandeelhouders/vennoten Eenzijdige rechtshandelingen jegens aandeelhouders/vennoten Geen nietigheidsvordering tegen besluit voor geweigerde overnemer <i>c.q.</i> toetreders Institutioneel betrokkene-wederpartij treedt op als <i>insider</i> . Vennootschapsmandatarissen	
§ 5. Besluit	323
Hoofdstuk 8. De vorderingsmogelijkheid van <i>outsiders</i>	324
Afdeling 1. Relevantie van de vraagstelling. Ontvankelijkheid	324
Afdeling 2. Vennootschapsschuldeisers	325
§ 1. Uitgangspunten van de redenering	325
Bekommerd om eigen verhaalsrechten Gevolgen op vlak van herstelvorm en omstandigheden van ingrijpen	
§ 2. Burgerrechtelijke alternatieven	327
1. Pauliaanse vordering	327
Toepassingsvoorwaarden Pauliaanse vordering als alternatief voor extern werkende bestuursbesluiten Nood aan een bijkomende nietigheidsvordering tegen bestuursbesluiten ? Anterioriteit en benadeling Bedrieglijk karakter Derde-medeplichtigheid : bezwarende handelingen en handelingen om niet (en ook : relevantie voor fictieve dividenden en band met winstoogmerk)	
2. Zijdelingse vordering	339
Zijdelingse vordering als alternatief Een onrechtstreeks vorderingsrecht Voorwaarden voor zijdelingse vordering Zijdelingse nietigverklaring van bestuursbesluiten Zijdelingse vordering uit derde-medeplichtigheid aan andermans contractbreuk	
3. Schuldeisers en de vennootschapscontext	345

Afdeling 3. Bijzondere schuldeisers	348
§ 1. Obligatiehouders	348
Obligatiehouders zijn schuldeisers Algemene vergadering van obligatiehouders is geen tegenargument Houders van converteerbare obligaties en warrants : bijzondere bescherming (NV)	
§ 2. Persoonlijke schuldeisers	353
§ 3. Werknemers	353
Afdeling 4. Vennootschapsbelang en vorderingsmogelijkheid	356
Hoofdstuk 9. De vorderingsmogelijkheid van institutioneel betrokkenen . . .	358
Afdeling 1. Aandeelhouders/vennoten	358
Zelfstandig vorderingsrecht voor aandeelhouders/vennoten Winstbewijs-houders (NV) en aandeelhouders/vennoten zonder stemrecht Certificaathouders (NV) en aandeelhouders/vennoten van de moederverenootschap	
Afdeling 2. Bestuurders/zaakvoerders	365
Afdeling 3. Venootschap	368
Afdeling 4. Curator <i>c.q.</i> vereffenaar	370
Hoofdstuk 10. De vorderingsmogelijkheid bij belangenconflicten	371
Afdeling 1. Aandeelhouders/vennoten	371
Geen exclusieve werking ten opzichte van algemene nietigheidsregeling ‘Venootschap’ staat tegenover ‘derde-wederpartij’ Besluit : de uitsluiting van aandeelhouders/vennoten is niet problematisch Openbare-ordekarakter van art. 524 W.Venn. (NV)	
Afdeling 2. Bestuurders/zaakvoerders	377
Afdeling 3. Venootschapsschuldeisers	377
Hoofdstuk 11. Vervaltermijn	378

Hoofdstuk 12. Besluit bij Deel III	380
Weinig bevredigend antwoord <i>ex art.</i> 178 W.Venn.	
Afdeling 1. Eiser is derde-wederpartij van het besluit	380
Algemene regel voor vorderingsmogelijkheid van derde-wederpartij (nr. 339-342) Institutioneel betrokkene als derde-wederpartij (nr. 343-349)	
Afdeling 2. Eiser is geen derde-wederpartij van het besluit	381
Vorderingsmogelijkheid van <i>outsiders</i> (hoofdstuk 8) Vorderingsmogelijkheid van institutioneel betrokkenen (hoofdstuk 9) Vorderingsmogelijkheid bij overtreding van belangenconflictenregels (hoofdstuk 2 en 10)	
 DEEL IV. OPSCHORTING VAN DE UITVOERING VAN BESTUURS- BESLUITEN	 385
Hoofdstuk 1. Algemene beschouwing van opschorting van de uitvoering van bestuursbesluiten	385
Nietigheid ten gronde, opschorting in kort geding Voorwaarden van het kort geding ‘Gewichtige redenen’ als extra voorwaarde ? Opschorting van voorgenomen besluiten	
Hoofdstuk 2. Doortrekking van de onderzoeksresultaten inzake nietig- heid van bestuursbesluiten	393
Functionele benadering van de opschorting van de uitvoering van bestuurs- besluiten Opschorting en verworven rechten van derden Rechtstoegang en vorderingsgerechtigdheid Vorderingsmogelijkheid voor derde-wederpartij Vorderingsmogelijkheid voor <i>outsiders</i> (niet derde-wederpartij) Vorderings- mogelijkheid van institutioneel betrokkenen (niet wederpartij)	
 ALGEMEEN BESLUIT	 405
Nietigheid van bestuursbesluiten : potent, maar problematisch Toepasse- lijke regels ? Bestuursbesluiten en hun juridische erkenning (Deel I) Ge- volgen van de nietigverklaring van bestuursbesluiten voor de op basis van die besluiten verrichte rechtshandelingen (Deel II) Rechtstoegang en vor- deringsgerechtigdheid (Deel III) Opschorting van bestuursbesluiten (Deel IV) Antwoord op de onderzoeksvraag : evenwicht en spil Epiloog : uit- breidbaarheid naar aandeelhoudersbesluiten en aanbeveling <i>de lege ferenda</i>	
 LIJST VAN AANGEHAALDE EN GERAADPLEEGDE RECHTSLEER ..	 423
TREFWOORDENREGISTER	471